

СТАНОВИЩЕ
ПО КОНКУРС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА
СТЕПЕН „ДОКТОР“ в научна специалност: 05.01.15 Съвременни философски
учения (семиотика); Професионално направление: 2.3. Философия

ОТ: Проф. д-р Кристиан Кръстинов Банков, НБУ, Югоизточноевропейски център за
семиотични изследвания ЮИЕЦСИ, 05.01.15 Съвременни философски учения
(семиотика)

КАНДИДАТ: Веселина Василева Иванова, F19591
ТЕМА: Металитературни практики при Платон и Херодот и тяхната съвременна
интерпретация по литературната теория на Богдан Богданов

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ: Проф. д-р Георг Краев

ОСНОВАНИЕ: ЗАПОВЕД №3-РК-138/10.12.2015 НА РЕКТОРА НА НБУ

Веселин Василева е предала за оценка дисертационен труд състоящ се от 371 страници, чието изложение се състои от уводна част, четири глави, изводи и приноси. Приложена е библиография на използваната литература от 132 заглавия, в които са включени 13 непубликувани лекции-слова и 52 текста, публикувани в интернет.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Значимостта на изследвания проблем идва от факта, че за пръв път сме пред цялостно изследване на една от най-значимите и самобитни литературни теории в българското литературознание. Макар в заглавието да е заявен интерес към един определен проблем, а именно металитературните практики, то неговата роля в цялостното построение на литературната теория на Богдан Богданов е такава, че през него се е получило нейно цялостно систематично представяне. Наред с това значимостта на труда се дължи и на успешното прилагане на изложения подход към текстовете на Платон и Херодот, като с това от една страна се е постигнало едно по-високо ниво на яснота на теоретичния апарат, а от друга става видима и добавената стойност от самия интерпретативен акт на избраните текстове.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

Целите и задачите на дисертационния труд са описани както в специално посветена на това глава в труда и автореферата, така и частично на различни места в текста. Това не е случайно, както ще стане ясно в следващия пункт и е следствие от избраната методология. Дисертационният труд си поставя двойната задача: 1) да предложи систематично изложение на две от водещите теми в теорията на Богдан Богданов – тези за устността и разбирането, съответно в глава 1 и 4 и 2) да приложи теоретично изведената херменевтика от теорията на Богдан Богданов върху текстовете на Платон (глава 2) и на Херодот (глава 3). Логическата постройка на целия труд е консистентна, доколкото темата за устността е въвеждаща и така да се каже отваряща херменевтичната перспектива на интерпретацията от глави 2 и 3. В тази глава се прави и преглед на други автори, често цитирани от Богдан Богданов, което е важно да се подчертае предвид оскъдността на такива препратки по-нататък в текста. Четвърта глава пък има заключителна функция, като мащабите ѝ я позиционират като докторат в доктората. В

нея именно са изведени систематично основните елементи на това, което на друго място аз наричам „онтология на променящото се на Богдан Богданов“.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

По този пункт се допираме до най-оригиналната страна на труда. Ако структурата на доктората съответства на общоприетите стандарти, то същото не може да бъде казано за стила и логическата структура на описанието. Вярна на концепцията за присъщата устност на всеки писмен текст, както и на водещите постановки в теорията на Богдан Богданов за динамиката на значението и текстуалността като протичане, кандидатката е възприела стил на изложение, който бяга от точни дефиниции и фиксиране на значението на понятията, типични за академичната проза. В същото време обаче тезите са потвърдени с точно избрани цитати и адекватни обобщения. Въпросът дали такъв методологичен избор е уместен за писането на докторат остава отворен, но от гледна точка на моя прочит, заинтересован главно от теоретичните страни на труда, съответствието между теоретичните постулати на изследвания предмет и дискурсивната стратегия на изложението е едновременно успешно и иновативно. Известен съспенс до достигането до това заключение може да има преди глава 4, но там прочитът на частта „Методологията на Богдан Богданов като правене на един нов жанр“ не оставя много съмнения. Там именно се аргументира този иновативен подход в теоретизирането като един от най-значимите приноси на Богдан Богданов като цяло за литературната теория и същевременно неговата легитимност за провеждане на независими изследвания.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд (описание и оценка), включително наличие на оригинален принос в науката.

В един от най-цитираните трудове на Умберто Еко – *Как се пише дипломна работа* (1977) – италианският семиотик дава съвет на докторантите да изберат такъв предмет на изследването, който да е достатъчно специфичен, че когато те се изправят пред комисията да заемат ролята на „експерт“ пред публика, която не е на същото ниво. По отношение на запознатостта с литературната теория на Богдан Богданов смятам, че нещата стоят точно по този начин и съответно най-важната предпоставка за съществен принос е налице. Това до голяма степен се дължи на професионалните задължения на Веселина Василева, която в продължение на 15 години издателски труд има завиден поглед върху цялото творчество на Богдан Богданов. Кандидатката разполага и с привилегирована позиция по отношение на тази хибридна между устност и писменост форма на теоретичен дебат, която представлява форумът на професор Богданов. Много от цитатите и библиографските препратки са именно от там. Върху толкова широка основа от първична литература всички основни твърдения и обобщения на труда звучат убедително и обосновано. Анализите на текстовете на Платон и Херодот чрез очертания метод също звучат убедително и приносно.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани. Цитирани от други автори.

Списъкът с публикации и цитирания е напълно задоволителен, като сред забележителните приносите на кандидатката фигурират големи авторитети по старогръцка култура.

6. Мнения, препоръки и бележки.

Веднъж, след продължително изброяване на многобройни критични бележки върху един мой труд, професор Богданов заключи: „когато една работа ми харесва бих могъл да я

критикувам безкрайно!“ . Сега аз съм в позиция да критикувам, а ситуацията е подобна. Форматът обаче не позволява голямо разпростиране и затова аз ще изложа само най-основните ми бележки, като за останалите ще се възползвам от възможностите на чистата устност.

Най-основната ми забележка е, че отсъства каквато и да е форма на критичен поглед. Реториката дава голямо разнообразие от форми, с които това може да бъде направено във всяка една говорна ситуация, но аз поне не попаднах на такъв опит. В този ред на мисли липсва дори позоваване на текстове на трети автори, които са развили ако не критика то поне противоположни тези за отношението устност/писменост в пряк дебат с Богдан Богданов, който самата кандидатка е редактирала и публикувала в споменатия форум.

В частта от автореферата, където са изложени „Виждания и предложения за по-нататъшно развитие“ с учудване забелязах, че и дума не става погледът на изследователя да се насочи към заобикалящата ни културна ситуация, в която след идването на интернет се множат формите на писмена устност. Тези процеси са толкова влиятелни, че днес спокойно можем да говорим за нов типове култура, в които знанието и образованието, именно в следствие на тези процеси, придобиват съвсем нова структура и социална функция.

Не на последно място бих отбелязал масовата употреба на неологизми и производни думотворения, които водят много далеч по пътя, който би трябвало да не стига по-далеч от „устност“.

7. Заключение с ясно формулирана положителна или отрицателна оценка на дисертационния труд.

Представеният за становище дисертационен труд „Металитературни практики при Платон и Херодот и тяхната съвременна интерпретация по литературната теория на Богдан Богданов“ съответства изцяло на изискванията за научно изследване с приложен характер и заслужава максимална оценка. Категоричното ми мнение е, че на Веселина Василева Иванова трябва да бъде присъдена образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 2.3. Философия и научна специалност 05.01.15 Съвременни философски учения (семиотика)

Дата 28.02.2016 г.

Подпис....